

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

86. An Regulares possint Ordinari ab Episcopis extra tempora à iure
statuta? Ex p. 3. tr. 2. res. 31. p. 311.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](#)

De Sacramento Ordinis Ref LXXXVI. 311

nimiris generalibus concessio, dubitati posset; nihi-
lominus Iulius II. priu. 19. num. 7. omnem prorsus
sustulit dubitationem, concedendo dictis Abbatibus
Ordinis Cisterciensium illam potestatem *his ver-
bis*; Nec non Nouitios, & alios quoscunque dicti
Monasteriorum subditos, prout, poterant praefati perpe-
tuo Abbates clericali charactere insigniendi. Vbi
Suar. proximè citatus num. 25. per Clericalem char-
acterem intelligit quatuor minores ultra tonsuram, &
ita Praxis habet etiam apud Fratres Congregat. Fu-
liens. eiusdem Ordinis Cisterciensis, quam etiam fa-
cultatem concessit idem Iulius Congregatione Me-
leuitana referente Compendio priuilegiorum illius
Congregationis, priu. 13. fol. 10. Et Eugenius IV.
Congregatione S. Iustinae, vt habetur in Compend.
priu. Montis Oleti priu. 50. & 51. & a Leone X.
Camaldulensis eadem etiam facultatem factam
notat Marcell. à S. Bened. in Compend. priu. Fulien.
verb. Abb. num. 2. Et denique Clemens VIII. pri-
uilegia Camaldulensis confirmando declarauit, &
de novo concessit eorumdem Abbatis, etiam non
benedictis, & Prioribus similiiter quod possint Ordines
Minores conferre suis subditis Regularibus.
Sub data die 3. Augusti 1594. Sic Archam. Roman.
de priuileg. verb. Abbas.

14. Et denique id etiam declarauit Sacra Con-
greg. Tridentini, referente Baibosa in Collectan. verb.
Ordo. die 16. Febr. 1610 affirmataque de iure id posse,
licet non sibi benedicti, sed tantum triennales.
Sic etiam tenet Tambarin. de iure Abb. quest. 3. Et
idem resolutum fuisse 1619. refer. Archam. Rom. de
priu. lib. verb. Ordines. Et quamvis fecit haec omnes
concessiones non loquuntur, nisi de subditis, atta-
men a Doctoribus extunduntur ad non subditos
cum circumstantiis in praecedentibus appositis; Ra-
tio est, quoniam si Prelati huiusmodi priuilegiis,
prærogatiis, &c. sicut benedicti gaudent, & bene-
dicti hoc iure portantur, sine dubio hi etiam illo
gaudebunt.

15. Quare, Quod videtur satis probabile, quod
Abbatis benedicti, qui participat in omnibus pri-
uilegiis cum Abate Cisterciensi, & quatuor Abba-
tibus principalibus eiusdem Ordinis, possunt conser-
te. Subdiaconatus, & Diaconatus Ordines, iis, qui-
bus possunt Tonsuram, & Minores conferre.
16. Quod Abbas Cisterciensis, & quatuor pri-
mam Abbates illius Ordinis sint hoc priuilegio deco-
rati, ostendit vobis, & concessio Innoc. VIII. Bulla,
qua incipit, Expositus tuæ devotionis &c. in qua haec
verba ad dictos Abbates directa habentur: At ne
Monachii dicti Ordinis pro suspiciendis Diaconatus,
& Subdiaconatus Ordinibus extra Claustrum hinc
inde discurretere cogantur, ubi, & successoribus tuis,
vt quibuscumque dicti Ordinis Monachis, aliis ve-
ro quatuor Abbatibus praefatis, ac eorum successo-
ribus, vt futurum Monasteriorum praedictorum Reli-
giofis, quos ad idoneos repertis, Subdiaconatus,
& Diaconatus Ordines huiusmodi, alias ritè
conferre liberè, & licite possitis, auctoritate Apost.
& ex certa scientia tenore præsentium de speciali
dono gratia indulgemus. Quibus constat hanc fa-
cilitatem expresse illis impari.

17. Obiectes. Trident. fest. 23. cap. 10. dictis Ab-
batis solum dat facultatem conferendi Tonsuram,
& Quatuor Minores, & cap. 12. vult ut Episcopus
examinet Regulares presentatos ad sacros Ordines
suscipiens ad probandum si digni sunt, cum clau-
stra reuocatoria priuilegium. Regularium. Respondetur,
quod in locis, in quibus Trident. non est receptum
nulla est super hoc difficultas, vt de Gallia affirmat
Tambur. tom. 2. de iure Abb. diff. 2. quest. 5. vbi ap-

probat usum illius priuilegij in dictis Abbatibus, ex
eo quod illorum Abbatarum in Gallia sunt sitae, licer
existimant hoc priuilegium per Tridentinum esse
reuocatum. Vbi vero Tridentinum viget, dubium
oritur si clausula illius Concilij reuocet hoc priuile-
gium; Probaimus autem in 1. tract. hanc clausula
lam non sufficere, quod etiam in hac speciali mate-
ria censer Nauart. cons. 13. de priu. cùm assertit: Il-
lam clausulam non esse ita expressam, quin illius
coniecta dissolui possint; ac proinde, cùm sit du-
bium de reuocatione illius priuilegij, stat priuile-
gium in suo labore, vt alibi diximus, & probauimus
dicto tract. Denique post Trident. illud priuilegium
fuit confirmatum, vt inferius dicetur, quod videtur
omne dubium prorsus tollere, ac propterea asserten-
dum posse dictos Abbates illo vti, non solum erga
Regulares, & seculares subditos; sed etiam erga non
subditos, sicut de Minoribus Ordinibus superiorius
ostendimus cùm sit in virisque par ratio.

18. Quibus sic stantibus, infuper probatur pro-
positio; quoniam vt alibi probauimus, priuilegia
communicantur cum illo ordinis confirmata sunt;
ergo sunt in suo labore; ergo Abbates com-
municantes possunt illa facultate vti. Ac sic tenet
Ioannes de la Cruz de Statu Relig. cap 8. dub. 1. con-
clus. 1. sub finem; & alij. qui, vt videbimus infra, su-
stinent in reliquis predicta Bullæ Expositi, partici-
pare: Cur enim potius in uno, quam in alio partici-
penit? Non potest assurgi ratio sufficiens. Inde cùm
sit eadem ratio in his, ac in illis, debent in omnibus
priuilegiis participare, & non ab huic communica-
tione excludi. Nec dicas hoc priuilegium conces-
sum fuisse ob specialem notam Abbatum, aut Ab-
batiarum huiusmodi, que non reperitur in exercitio;
Nam respondetur illam notam in eisdem reperiri,
vt videtur est in motu, quo Innocentius ad illud
concedendum impulsus fuit, quod confit partim
ex verbis priuilegij superioris infertis, partim ex iis,
qua in principio Bullæ in qua emanauit, continen-
tur, talia sunt. Expositus tuae devotionis sinceritas,
& Religionis promeretur honestas, vt tam te, &c.
Et quamvis haec nota in illis non insenitetur, vale-
ret pro eisdem Abbatis, cum æquè principaliter
in hoc priuilegio, sicut in aliis communicent: ve-
rum cùm vobis illius facultatis non vigeat in proxi-
mè dictis Abbatis, non audeo hoc priuilegium
illis absolute concedere, licet non habeatis pro con-
traria sententia rationem, qua ei assentiri cogar;
quo circa meum iudicium doctiorum iudicio submit-
to. Hæc omnia P. Bruno vbi supra.

Sed adversus supradicta extat Decretum Sacrae
Congregationis Concilij auditus Regularibus, quod
ego appoluimus per extensum in part. 7. tract. 11. ref. 42. Quæ hic est
supra Ref. 50.

RESOL. LXXXVI.

An. Regulares possint ordinari ab Episcopis extra tem-
pora, & iure statuta? Ex p. 3. tract. 2. Refol. 31.

§. 1. A Liqui respondent negatiuè, quia Gregor.
XIII. qui concessit hoc priuilegium Patri-
bus Societatis Iesu, vetat exprelse, vt alia Religio-
nes possint in tali priuilegio participare, etiam si ha-
beant participationem priuilegiorum dictæ Soci-
etatis. Et ita docet Perinus in priuileg. Minimor. tom. 1.
confit. 12. Sixit IV. §. 11. num. 39. Suarez de legibus,
lib. 8. cap. 17. num. 8. Miranda in manuali Praefat. tom. 1.
q. 3. art. 4. Valsquez in 3. part. 10. 3. disp. 2. 46. c. 5. n. 50.
a. Sed

Pro omni
contento id
h. Ref. su-
pra in Ref.
84. late à §.
Difficultas.
& in Ref. 85.
§. Affir-
quarto, & in
fra in dubius
Ref. seqq. &
in Ref. 94. §.
v. & in 18.
7. tr. 1. Ref.
239. §. 1.

Tractatus Quintus

312

2. Sed contraria sententiam probabilem esse existimo, & tutam in praxi sicut aliqui Episcopi cū nostris obseruarunt, & ideo illam docet Portel, qui etiam testatur de praxi *in dubiis Regul. ver. Ordines Sacram.* n. 4. *Villalobos in summo. to. i. tr. ii. difficult. 12. n. 8. & diffic. 13. n. 6. Io. de la Cruz de statu Relig. lib. 2. cap. 8. dub. 1. Homobonus de exam. Eccles. to. i. tr. 2. c. 1. quæst. 3. Moneta de commut. vlt. volunt. cap. 10. num. 188. Barbolæ de pose. Episcopi, part. 2. alleg. 17. n. 7. Emanuel Rodriguez in q. Regul. to. 3. quæst. 23. art. 5. & tom. 1. quæst. 5. art. 17. & hoc non solum per priuilegium supradictum, concessum Societati, non obstante illa prohibitione: quia alij Pontifices successores Gregorij concesserunt priuilegia Societatis, nostra Religioni, & aliis, sine vlla limitatione, vt tenent Doctores citati, sed etiam per priuilegium Clement. VIII. concessum die 23. Nouemb. 1596. Patribus Congregationis S. Ioannis Euangelistæ in Portugallia; quod testatur videlicet Portel in compendio illius Religionis, & per priuilegia Alexandri VI. Eugenij IV. concessa Religionibus D. Hieronymi, & Benedicti, & reuocata minime esse tener à Concilio Tridentino, & probat ex Rodriguez Vallalobos loco citato; & ideo, vt dixi, possunt Episcopi sine vlo scrupulo ordinare Regulares extra tempora. Vide etiâ Layman in *Theol. moral. lib. 5. tr. 10. cap. 8. num. 2.**

Sup hoc in
Ref. 1. not.
præsentia à
prædicto §.
& signa-
tæ à §. clau-
dam, & in-
fra. in Ref.
sequ. & in
aliis §§. &
versiculos
prima not.

RESOL. LXXXVII.

*An Ordines Regularium habentes priuilegium, vt pos-
sint ordinare Regulares extra tempora, possint eo vlt.,
vbi Concilium Tridentinum receptum est?*
*Et an vero pertineat ad Episcopum, vel ad Superiores
Regularium dispensare in interstitiis? Ex part. 5.
tr. 13. & Misc. 1. Ref. 57.*

Sup. hoc su-
pra in Ref.
§. 84. §. Clau-
dam, & in
fine Ref. 86.
& infra ex
Ref. 54. lege
§. vlt. & Ref.
& §§. eius
not. & in to.
7. tr. 1. ex la-
ra doctrina
Ref. 255. §.
vlt. ante me-
dium, & vers.
quale est
priuilegiu.

§. 1. Negatiam sententiam docet doctrus & ami-
cissimus P. Magister Lezzana in sum. quæst. 8.
Regul. cap. 14. num. 19. vbi sicut. Regulares non
possunt modo post Concil. Trident. extra tempora
ordinari. Ratio est, quia licet de hoc varia fuerint
priuilegia Religionibus concessa, vt patet compend.
priuileg. ver. Ordines Sacri. Concilium tamen Tridentinum
seff. 23. cap. 8. id prohibet fieri, & consonant
constitutiones Pij II. & Sixti V. & praxis Ecclesiæ,
maxime, quia ipsum Concilium seff. 25. cap. 22. pre-
cipit omnia & singula in suis decretis contenta ob-
seruari a Regularibus, non obstantibus quibuscumque
que priuilegii, &c. Sic ille. In Tridentino autem
sic decernitur. Hec omnia, & singula in superiori-
bus decretis contenta obseruari sancta Synodus pre-
cipit in omnibus Cœnobiosis, ac Monasteriis, Col-
legiis, ac Domibus quotcumque Monachorum,
ac Regularium, &c. non obstantibus corum omni-
um, ac singulorum priuilegiis sub quibuscumque
formulis verborum conceptis, &c.

2. Verum probabilis est, quod vti possint suo
priuilegio, & quod generalis illa derogatio sit ap-
plicanda locis Concilij, in quibus derogatur priuile-
giis Religiosorum, non vero se extendat ad omnia
decreta, quia etiam sine derogatione priuilegiorum
sunt edita, hoc sensu sancta Synodus vult omnia supradicta decreta seruari etiam cum derogatione priuilegiorum, quando ei in aliquo decreto est appo-
sta, quasi illa generalis derogatio sit apposita ad ma-
iorem inculcationem particularium, non vero res-
piciat ea decretorum, in quibus non fuit derogatum pri-
uilegium. Et ita docet Ioan. Præpositus in 3. part. quæst.
vnic. de sacram. Ordinis, dub. 15. num. 156. & ideo in
compend. nostrorum priuileg. verb. Dispensatio. §. 11. sic

habetur. Cum licentia & dispensatione admitti R. P.
Generalis possunt Nostræ succipere Ordines etiam
etros, & etiâ Presbyteratus extra temporâ à iure statu-
tribus tamen dictis Dominicis, vel alius felius cito
continuis à quo cumque Anisitis, non obstante
Concil. Trid. decreto, Gregor XIII. Societas, lxxv,
quod incipit, *Piam, & vtile, &c. sub die 12. Septem-
tembr. 1582. Pontificatus sui anno 11. quibusque in-
ferrat Emanuel Rodriguez in sua collectione privile-
giarum Bulla 25. sub Greg. XIII. & in Bullario Romano
etiam refertur, tom. 2. Bulla 77. fol. 460. que iniusta
Piam, & vtile, &c. Et licet in hoc priuilegio alia
clausula prohibitiua communicationis, & partici-
pationis, nobis non obstat, vt obseruat Peregr. in folio,
qui ut possimus dicto priuilegio, scilicet per
ex priuilegio Greg. XIV. apud dictam compilationem
in introductione §. 7. & ita docent etiam Dolomiti,
quo ego adduxi in 3. part. tract. 2. ref. 3. & dicen-
tato nouissime hanc sententiam docet Celestinus in
compend. Theolog. moral. tr. 8. cap. 4. quæst. 4. quæst. 4.
in contrarium afferat Lezzana vbi supra, vnde plures
res ex Nostris vigore supradictorum priuilegiis con-
ficiunt a multis Episcopis ad Ordines extra tempora
ra admissi, & in casu contingenti ultra præconiz-
resolutionem, ne deferas videre supradictum regu-
l. 3. part. 3. tract. 4.*

An vero pertinet ad Superiores Regularium dif-
fensare in interstitiis, diximus in 3. part. 1. ref. 2. &
32. & in 4. p. tract. 4. ref. 209. Nunc vbi adduc reca-
pro sententia affirmativa Sanchez in opus. tom. 1. lib. 1.
7. cap. 1. dub. 54. num. 8. & Celestini in compend.
Theolog. moral. tract. 8. cap. 4. quæst. 4. & pro negotiis
sententia Lezzanam vbi supra num. 15.

RESOL. LXXXVIII.

*An Regulares possint dispensare cum suis subdi-
nitionibus, & ordinantur extra tempora?*
*Et an priuilegia Regularium quod facultatum fidei
piendi duplice ordinem faciunt eadem, & ab
Episcopo in aliena Diœcesi ab eis licentia propri-
tate renovata à Concilio Tridentino?*
*Et an quando alicui priuilegium concedatur, ut in
tempora in tribus Dominicis vel diebus festis inven-
metur, quin additum fuerit Duplicitibus, vel Simili-
duplicibus, intelligi debent de seipsis diebus, qui à
clero, & populo sub obligatione præcepti celebrantur?*
*Et an priuilegia Regularium renovata a Concilio Trid.
intelligantur ei, ut renovata in foro concientie, ita
vt Regulares vbi illi non possint? Ex patr. art. 8.
& Misc. 3. Ref. 28.*

§. 1. A Libi contra Vasquez, & alios, excom-
municatione priuilegij Societatis, affir-
marium sententiam probabilitatem docuimus non
sime tamquam probabilem etiam admittit P. Callus
Palau, non ex meo principio, sed ex alia ratione. &
ideo apponam hic eius verba, que nimis grata Re-
gularibus, & plausibilia erunt: sic raque afferit no. 4.
tr. 27. diff. vnic. punct. 13. v. 13. [Satis probabile suffi-
ciens, quod tradit Rodriguez, libi contrarius, un. 3. p.
99. Regul. quæst. 23. art. 5. Villalobos tract. 11. de ordi-
ne, diffic. 12. in fine, & diffic. 13. num. 6. nempe, Pa-
latos Religionum vti possit facultatibus in hac parte pro-
ante Tridentinum concessi; nequaquam per Tride-
tinum esse derogatas. Etenim, Alexander VI. concil.
fit, quid prior Generalis Ordinis S. Hieronymi, & Se-
p. singuli Prioriis eiusdem Ordinis praesentes, & funi-
polent eligere quemcumque Episcopum Catholi-
cum, communionem Sedis Apostolicæ habentem;